

Plattdütsch / Friisk

Fering ön't Slot Bellevue

Drachtenlir üt hiil Dütsklön wiar nöörcht fan di Bundespreesident

NUURDFRIISLÖN/BERLIN

Des Jaar jeft't di Dütsk Drachtenforbunt al 90 Jaar, en diarom nöörcht di Bundespreesident Frank-Walter Steinmeier di forskelig Lönsforbunten tö't Slot Bellevue. Ark Forbunt kür hok Lir mebring. Ut Sleeswig-Holstiin köört diar di Lönsfuarseter Thorsten Johannsen üt Lensahn me en Ker hen, hur Lermaaten fan di Drachtenkeren Bräist, Trölstrup en Ödersem/Föör diarbi wiar.

Dit Raakin bigent me Alhornspölers üt Bayern. Bundespreesident Frank-Walter Steinmeier snaket da ön sin Reedi fuaral fan dit Engagement fuar Kultur, Brükdoom en Drachten ön di forskelig Birkiken fan Dütsklön en hi früget höm, dat sa maning Lir ön jaar klööret Drachten kemen wiar. Di Fuarman fan di Dütsk Drachtenforbunt Knut Kreuch fortelt ön en Reedi, wat höm riimet, fan di Historii fan di Dütsk Drachtenforbunt. Diarup droch Frank-Walter Steinmeier höm ön dit gul Bök fan di Dütsk Drachtenforbunt iin en füng salev en Bok, hur di Drachten ön biskrewen sen, wat al jens tö di dütsk Dracht

Mareike Böhmer draht ön Fering Klaus Groth sin Dechting üp Fering fuar.

FOTO: ANTON HÖTZELSPERGER

fan't Jaar weelet uuren sen. Dit wiar 2012 di Fering Dracht. Steinmeier fing dit Bok fan Jungen üt Bad Tebarz, wat di Dracht fan't Jaar 2019 es. Diar-eeder bigent dit kulturel Program, hur di Lönsforbunten Diilen fan jaar Aarber weaget.

En Duudelsakspöler üt Thüringen spölet hok Folksleedjis. Di jung Drachtenlir üt Baden-Württemberg föört Folksdaansen fuar. Diareeder wiar di Sleeswig-Holstiiners ön di Reeg: Töhöp me Niedersachsen droch ja tau Fersen üt di Dechting „Min Vaterland“ fan Klaus Groth fuar. Dit es eegenlig üp Plattdütsk, man jüst fuar des Gileegenhair waar't uk üp Fering en Hoogdütsk aurseet. Thorsten Johannsen dör di Bundespreesident fiirelk en Bler me di Dechting ön ali trii Spraaken. Töt Jen soong jit hok Bad Tebarzer a Capella.

Di Bundespreesident danket fuar di Fuarstelings en soong jit töhöp me ali Lir dit Leedji „Wenn alle Brunnlein fließen“. Fuar di Drachtenlir jaav't töleest jit en Skelt fan di hiili Ker üp di gurt Trap fuar't Sloat. Mareike Böhmer, Franziska Böhmer, Lena Grützmacher

Mehr as en vergeten Spraak

De Winners vun de 3. Plattdütsche Trailerwettstriet sünd nu rut

FLENSBURG Friedag Namidag. 51 Stufen geiht dat rop in't Dütsche Huus. Denn rin in't Kino. Half-düster is dat Rundum. Platz söken. De grote Kinowand wiest dat Logo Plattspots. Immer mehr Besökers kamen. De 120 Plätze sünd gau besett. Lüüd, de nu kamen, söken sik en Platz op de Deel.

Gesa Retzlaff vun dat Plattdütsche Zentrum Leck freut sik över soveel Toloop. An de Siet töven Lüüd mit en Fernsehkamera. Maja Petersen vun de Flensborger Kortfilmdaag hett allens perfekt regelt. Un Truels Hansen vun de Föddervereen Plattdütsch Zentrum sitt mit ganz veel Euros an Priesgeld in de erste Reeg.

Söcht sünd Filmspots, de för Plattdütsch warven doon.

Söcht sünd Filmspots, de för Plattdütsch warven doon. Junge Lüüd sünd oopen un maken Kortfilme. De lütten Fimspots dörven nich länger duurn as drie Minuten. Jüss as een dat kennt ut en Kinovörprogramm. Tosamenwirken doon dat Plattdütsche Zentrum in Leck, de Flensborger Kortfilmdaag un de Hochschule Flensburg. 500, 300 un 200 Euros sünd utschreven as Priesgeld för de Winners. De ersten Spots

De Winners vun de 3. Plattdütsche Trailerwettstriet sünd nu rut.

hebben al 6 Millionen Klicks.

Na 2013 un 2016 is dat nu 2019 de drütte Plattdütsche Trailerwettstriet. 26 Filmteams hebben mitmaakt bi de Wettstriet un meist all sitten se hüüt in de Kinosool. En Jury ut Plattdütsche Fachlüüd vun Hochschule, Theater, Musik un Radio hett de Priesse fastlegt. En Utwahl vun 11 Filme warrt wiest.

Op de Bühn steiht Professor Jim Lacy vun de Hochschule Flensburg un maakt de Moderatschoon. Över em in ganz grote Bookstaven kann de Tokieker Plattspots lesen. Vigeliensch. En Professor ut Texas in Smoking mit Fleeg un grell-geele Gummisteveln kennt se meist all, de Filmmokers un presenteert mit veel Humor de Plattdütschen Trailers.

So gifft dat Wunnerliches un Spoofiges, Spots mit Trick, mit echte Minschen un mit molte Figuren. De Plattdütsche Alexa heet hüüt „Heidi ohne Kabel“. De Polizei versteiht Platt jüss as dat Woort seggt. Oma's Kookbook fört Wiehnachtseten

warrt as Fastfood verstahn. Lütte Legofiguren warrn lebennig un söken op Plattdütsch Kontakt. De Spots kann een kieken in't weltwiede Nett ünner www.Flensburger-Kurzfilmtage.de oder www.Plattduitsches-Zentrum.de in Leck.

„Goot, dat nich blots uns de Spraak heilig is.“ Mit sien Spot „Dat beste an Platt“ is Frank Jacobs dit Jahr de Winner. Op Platz twee kommt en Film mit ganz veel bunte Billers vun Jette Jensen, Jennifer Geist, Lisa Hartmann un Darlene Ketelsen. „Ich bin Platt“ drömt vun en heimatische Plattdütsch över Generatschonen: „Ik bin Platt, lehr mi kennen.“ De drütte Priesdräger is „Leulekkerland“ vun Marie Arnemann. Ehr Schauspeeler wiest uns, dat Oma's Toort to'n Rinlegen is.

„Ik freu mi ganz dull“, jubileert de Winner Frank Jacobs. „In mien Leven heff ik blots eenmol wat wunnen – un dat weer as Kind mit en sülmsmolte Bild.“

Ingwer Oldsen

Et swin önj e känkenboom

Et Nordfriisk Teooter fjart al tut tred tooch en jülstük for latj än grut ap

NORDFRASCHLÖNJ Wat tu en rucht jül hiirt, koon ark bjarn apteele: en fründliken moon ma hjart än rüüdjen mantel, en daneboom än maning goowe. Uk for wäksene san dat da kääre, wat aw arken fäl tu jül deertu hiire. Ouers dat wus ai ältens sü än hü et deertu köm, deeram gungt et önj dat nai stuk foon di teootermoon Gary Funck.

Önj Nordfraslönj wörd er iir ai önj ark hüs tu jül en boom apstald. Et jäif heer je uk knääpenoochbuume. Än dat di känken önj da leeste iirtiinde sü'n grut bedjüsing fungen heet, dat gungt eefter dat teooterstuk aw manschne tubääg, wat wid wach foon Fraschlönj boogeden. Dat tääl spaalt önjt

madeläler aw häli Ebensham, weer da hälimanschne jüst deerbai san äles for e sanwiinjfiirtu tustalen. Tu dideere huu-

Hiisenprääster Skaldi

FOTO: HELLA MASCUS

ge däi schal uk dat swin Payke slächtid wärde. Duch Payke, wat snääke koon, heet niinj lust än wärt oofer. Wat'n luk, dat deer besäk foon e faästewääl ouerkamt. Flicht jeeft et nü en möölikhäid, e historii amtdraien. Än gäns sani wärde deer naie traditsjoone infjard, weer niinj swin for slächtid wärde tört.

Uk bai dātheer teooterstuk foont Nordfriisk Teooter jäif et wi tjüsche ouertitule tu ma-leesen. Sü köön uk da manschne ääl da witsie dialoge fülle, wat et ai sü lacht mat frisch ferstönjen häawe. Än uk wan deer kniwinge tu schüns wjarn än wile räade hülen wörden, sü as et duch en rucht familiistuk for latj än grut wörden.

Da teooterspaalere trinam Thore Johannsen, wat di wile hiisenprääster Skaldi spaalt, häawe ma foole häi dat jülstük apfjard. For älem bai da bjarne köö huum märke, wat en spoos ja deerbai häin, ouer e spaalteele tu doowen. Bait iinje foont teooterstuk wörd nuch tuhuupe ma tukiikere süngen än deerbai köm önj e Nordseekademie e hiile soal önj e gung. Karin Haug

Tut iinje braingt e känken da jülgoowe. FOTO: FRANZISKA BÖHMER

Ütwoeget üp Befeel

SÖL Maning Friisen sen tö di USA ütwanert; wan's töbeekäm, noom hok Liren dit ek guráp. Man sa, üs dit leest Lop ön „Wat Nuuröfriislön me New York tö dön heer“ tö leesen wiar, wiar dit ön di Fal dach ek. Diar jit dit: „Di Sörling Lütje

Thaysen weet fan en wirloftig Oom, dat di om en bi 1900 sin Mooter bisaacht. Sin Skulfrinj wil di amerikaansk Boriger ek üp Söl haa en melt höm bi't Amt, sa dat hi benen 24 Stün Proisen weeder forlet skul.“ Diarbi es wat döörark-

üder kemen, wat Lütje Thaysen klaarstel wel. Di Skulfrinj wiar Büürfööger. Hi fing fan di Lönföögerii di Order, dat hi amerikaansk Boriger üt Proisen ütweegi skul. Hat wiar Diil fan sin Aarber, ek sin ain Öntskering. Franziska Böhmer